

Вишедеценијски континуитет похаре имовине СПЦ: Пљевља у раљама милитантног атеистичког наслеђа!

Мјесецима уназад вјерујући народ Пљеваља води велику борбу за одбрану светиња Српске православне цркве, због чега су очи цијелокупне јавности упрте у дешавања у овој најсјевернијој општини Црне Горе.

Најновији покушај локалне администрације на челу са Игором Голубовићем да прода пет вијекова стару воденицу Манастира Свете Тројице – истурајући чак и фамозни купопродајни уговор као наводни доказ о општинском власништву предметног објекта, протумачен је искључиво као континуитет антицрквеног дјеловања актуелне власти, која своје идеолошко-политичко упориште црпи из послеријатног комунистичког система.

Из пљеваљског Одбора за одбрану светиња позвали су предсједника Општине Пљевља Игора Голубовића да врати отету имовину Манастиру Свете Тројице и да се „окане млађења празне сламе“, износећи, притом, читав низ историјских доказа који су похрањени у архиву Манастира, а који указују да је воденица на Брезници била у манастирском власништву.

Конфискација имовине СПЦ у Пљевљима после Другог свјетског рата

Међутим, оно што је посебно интересантно јесте управо поменути континуитет и милитантно атеистичко наслеђе које баштине представници актуелне власти.

Стога, антиуставно слово Закона о слободи вјероисповијести није ништа друго него правни наставак „Закона о аграрној реформи и колонизацији за територију Федералне Црне Горе“, који је донијет 29. новембра 1945. године, а према коме „земљишни посјед: цркава, манастира, вјерских установа и свих врста задужбина свјетовних и вјерских“ постаје имовина Федералне Црне Горе, осим законског минимума.

Тако је одлуком Среске пољопривредне комисије од 10. марта 1946. године од Манастира Свете Тројице отето нешто више од 755 хектара шуме, ораница и ливада, остављајући му, заузврат, каменити и шумом зарасли и неприступачни терен – тачније, 11 хектара и 45 ари неквалитетног земљишта. Међу остављеном имовином нашли су се и 4 вола, 16 оваца, 3 свиње, 10 кокошака, 2 плуга, по троје вила и грабуља и слично.

Особе које су учествовале у раду ове комисије били су: Владо Стијеповић, Касим Бајровић, Хашим Ченгић, Милан Голубовић, Спасо Лаловић.

Један од првих који је обрадио и публикувао документацију Земаљског аграрног суда похрањену у Државном архиву Црне Горе на Цетињу, био је покојни историчар Предраг Вукић, чије изводе вам стављамо на увид.

2) Њива звана „Бранитовац“ у површини	4 Ha.	72 ара
3) Шума звана „Друглићи“ у површини	3 Ha.	72 ара
УКУПНО	12 Ha.	141 ар.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА: среза пљеваљског:

1) Њива	18 Ha.	59 ари.	22 m.
2) Воћњака	5 Ha.	81 ар	52 m.
3) Пашњака	17 Ha.	15 ари	6 m.
4) Пашњака у камењару	8 Ha.	64 ара.	6 m.
5) Ливаде	10 Ha.		
6) Шума	50 Ha.	35 ари	10 m.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА: срез прибојски:

1) Шума	644 Ha.	76 ари.
---------	---------	---------

РЕКАПИТУЛАЦИЈА: срез нововарошки:

1) Њива	9 Ha.	69 ари.
2) Шуме	3 Ha.	72 ара.

СТОКА:

- 1) Волова: 8 комада; 2) Оваца: 16 комада; 3) Свиња: 3 комада;
4) Живине: 10 комада.

ПОЉОПРИВРЕДНИ АЛАТ:

- 1) Плугова: 2 комада, 1 дрљача, 1 тријер, 2 косе, 3 мотике, 3 лопате,
3 гребуље, 3 комада вила, 2 пијука, 1 дрвена кола.

ПОЉОПРИВРЕДНЕ ЗГРАДЕ:

- 1) Двије стаје за стоку; 2) 3 шупе за смјештај алата; 3) 2 млина.

По изјави старешине Манастира Св. Тројице Јеромонаха Арсенија Поповића а и по сазнању чланова комисије Манастир нема никаквог другог земљишта на територији овог среза нити ма где на другом мјесту.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

Среза пљеваљског срез прибојски и срез нововарошки

Манастир Св. Тројице и Манастир Јеромонаха Арсенија

1) Шума	644 Ha.	76 ари.
2) Њива	9 Ha.	69 ари.
3) Шуме	3 Ha.	72 ара.
УКУПНО	656 Ha.	217 ара.

Првобитну Одлуку средске комисије, којом су биле конфисковане и двије воденице/млина на Брезници, након жалбе коју је уложио испред манастирске управе јеромонах Арсеније Поповић, преиначио је Земаљски аграрни суд, признајући Манастир за „вјерски објекат већег значаја“ и остављајући му по 30 хектара шуме и исто толико ливаде и оранице.

Надаље, на удару комунистичког система нашао се и Манастир Дубочица, коме је, такође одлуком Средске пољопривредне комисије од 24. марта 1946, од укупно 16 хектара и 30 ари њива и ливада, одузето чак 15 хектара и 25 ари земље, остављајући Манастиру парче земље које се налази у његовој непосредној близини. И у овом случају, актери су били, малтене, исти: Владе Стијеповић, Касим Бајровић, Милоје Поповић, Милан Голубовић.

Скенирану архивску грађу о манастиру Дубочици, послали су читаоци ИН4С:

Predmet Manastir Dubočica u M.N.O. Odsaku - utvrđivanje objekata po zakonu o Agrarnoj reformi i unutrašnjoj kolonizaciji.
Na osnovu referata ove komisije br: 9. Od danas, zapisnika o raspravi na saboru agrarnih interesenata i propisa zakona o agrarnoj reformi Srepska poljoprivredna komisija donosi sledeću:

ODLUKU:

O utvrđivanju objekata Agrarne reforme na posjedu manastira Dubočica u M.N.O. Odsaku.

1) Vlasnik posjeda t.j. Uprava bivša manastira Dubočica je nezamisljoradnik t.j. bivša Uprava nije učestvovala svojom fizičkom snagom u obradi zemljišta već je upotrebljavala n-jezinu radnu snagu.

2) Njegov posjed pada pod udar Agrarne reforme po čl. 8 Zakona o Agrarnoj reformi i unutrašnjoj kolonizaciji.

3) Vlasniku posjeda Manastiru Dubočici ostavlja se na ime maksimuma i to: na području M.N.O. Odsak:

- a) Livada oko manastira u površini od 0. 25 ari.
- b) Vrt u okolini manastira .. .. . 0. 30 ari.

UKUPNO: 0. 55 ari.

4) Pri određivanju ovoga maksimuma Srepska poljoprivredna komisija uzela je u obzir da sada manastir slabo funkcioniše t.j. pri istom nepostoji nikakve uprave i unutrašnje je za shodno da je zemljište ostalo trebalo oduseti i dati ga onima koji ga stvarno hoće da obrađuju.

5) Na osnovu čl. 8 st.1 Zakona o Agrarnoj reformi i unutrašnjoj kolonizaciji od ovog posjeda odusima se u korist zemljišnog fonda i to:

Na teritoriji M.N.O. Odsak:

- 1) Livada zvana "Kaludjereka" u površini od 2 Ha. 25 ari.
- 2) Livada zvana "Luka" u površini od 2 Ha. 25 ari.
- 3) Njiva zvana "Kaludjereka" u površini od 5 Ha.
- 4) Njiva zvana "Luka" u površini od 2 Ha. 25 ari

UKUPNO: 11 Ha. 75 ari.

Na području M.N.O. Batkov-Do

- 1) Livada zvana "Šumica" u površini od 0. 50 ari.
- 2) Njiva zvana "Šumica" .. .. . 1 Ha.
- 3) Njiva zvana "Pod gradom" .. .. . 1 Ha.
- 4) Njiva pod Bogdoličom .. .. . 0. 50 ari.
- 5) Livada .. .. . 0. 50 ari.

UKUPNO: 3 Ha. 50 ari.

Ukupno se odusima u korist zemljišnog fonda neplodnih i plodnih površina u M.N.O. Odsaku i Batkovu Dolu 15 Ha. 25 ari.

Vlasniku posjeda dozvoljena je pisano obrazložena i stvarnim dokazima smuđevana žalba preko Srepske poli. komisije Zemljiškom Agrarnom sudu na Cetinju i to u roku od 8 dana od dana objave ove odluke. Ova odluka Srepske poljoprivredne komisije je dostaviti vlasniku posjeda, drugi primerak Zemljiškoj poljoprivrednoj komisiji a jedan sačuvati u arhivu.

U ODZAKU 29-III-1946 god.

PREDSJEDNIK
Kacun G. J. J. J. J.

